



مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

نام دبیر: سمیه خامسی

نام و نام خانوادگی:

شماره صندلی:

بسمه تعالی

اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران  
اداره آموزش و پرورش منطقه شش تهران  
دبیرستان غیردولتی دخترانه جامی  
نوبین

امتحانات نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۰-۹۹

نام درس: علوم و فنون ۱

پایه: دهم رشته:

تاریخ امتحان: ۹۹/۱۰/۲۰

نمره به عدد:	نمره به حروف:	نمره به عدد:	نمره به حروف:	نمره به عدد:	نمره به حروف:
	نام دبیر:		تاریخ و امضا:		نام دبیر:

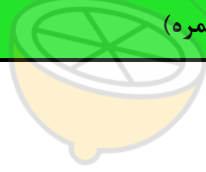
ردیف	مبانی تحلیل متن، تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره)	شمارک										
۱	درستی یا نادرستی عبارات زیر را با (د)، (ن) مشخص نمایید. الف) هر چیزی که ذهن ما را به پویایی درآورد، متن است. ( ) ب) منطقه رواج فارسی دری، نخست در شرق و شمال غربی ایران بود. ( ) پ) عواملی که موسیقی لفظی را پدید می آورند، بدیع لفظی می خوانیم. ( )	۰/۷۵										
۲	جاهای خالی را با واژگان مناسب پر کنید. الف) پس از برافتادن سامانیان، ..... نخستین دولت اسلامی ایران بودند. ب) زبانهای ایرانی را به سه دسته عمده تقسیم می کنند: ..... و ..... و فارسی نو.	۰/۷۵										
۳	با توجه به متن زیر از تاریخ بلعمی، در همه گزینه ها به جز گزینه ..... به ویژگی نثر کلیله و دمنه اشاره شده است. « چون بشناختم که آدمی، شریف تر خلاق است و قدر ایام عمر خویش نمی داند، در شگفت افتادم و چون نیک بنگریستم؛ دریافتم که مانع آن، راحت اندک و نیاز حقیر است که مردمان بدان، مبتلا گشته اند. » الف) گرانبها بودن لحظات عمر ب) شریف بودن انسان در میان مخلوقات پ) افزایش کاربرد لغات عربی نسبت به گذشته ت) توجه به موضوع حماسی	۰/۵										
۴	هریک از موارد گروه «الف» در جدول زیر مربوط به کدام یک از شخصیت های گروه «ب» است؟ «دو مورد اضافی است.»	۱										
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>«الف»</th> <th>«ب»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>پدر شعر فارسی</td> <td>عطار</td> </tr> <tr> <td>سرودن قصیده تمام وکمال با موضوع اندرزی</td> <td>عنصری</td> </tr> <tr> <td>الهی نامه</td> <td>کسایی مروزی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>فردوسی</td> </tr> </tbody> </table>	«الف»	«ب»	پدر شعر فارسی	عطار	سرودن قصیده تمام وکمال با موضوع اندرزی	عنصری	الهی نامه	کسایی مروزی		فردوسی	
«الف»	«ب»											
پدر شعر فارسی	عطار											
سرودن قصیده تمام وکمال با موضوع اندرزی	عنصری											
الهی نامه	کسایی مروزی											
	فردوسی											
۵	آثاری که به زبان پهلوی تألیف شده، بیشتر چه آثاری را شامل می شوند؟	۰/۵										
۶	اوستا در چه زمانی به نگارش درآمد؟	۰/۵										

## موسیقی شعر (۶ نمره)

۷	آیا وزن در شعر جنبه تزئینی دارد؟ توضیح دهید.	۱
۸	زیر پاسخ مناسب داخل کمانک خط بکشید. الف) هر هجا فقط یک (صامت - مصوت) دارد. ب) (قافیه - وزن) ادراکی است که از احساس نظم حاصل می شود.	۱
۹	در کدام گزینه «ی» صامت است؟ الف) سیب ب) خویش ج) یاران د) خیابان	۰/۵
۱۰	ابیات زیر را بخوانید و از دید آهنگ و موسیقی ( یعنی شاد بودن، غمگین بودن، حماسی و تعلیمی بودن) با هم مقایسه کنید. الف) مرده بدم زنده شدم، گریه بدم خنده شدم ب) چو برخاست از دشت گرد سپاه دولت عشق آمد و من، دولت پاینده شدم کس آمد بر رستم از دیدگاه	۱
۱۱	بیت زیر را به هجاهای تشکیل دهنده آن تجزیه و تقطیع کنید؛ سپس هر هجا را با علامت خاص آن بنویسید.	۱/۵

توانا بود هر که دانا بود // ز دانش دل پیر برنا بود

		مصراع یکم
		نشانه هجایی
		مصراع دوم
		نشانه هجایی
۱	کدام گزینه الگوی هجایی «همگانی» را نشان می دهد؟ (هجاء را بنویس و بعد علامت بگذار و بعد گزینه زیر را انتخاب کن ) (الف) U _ _ U (ب) _ _ UU (پ) _ U _ U (ت) _ UU _	۱۲
زیبایی شناسی ( ۶ نمره)		
۱	در عبارات زیر، رکن های سجع را بیابید و نوع سجع ها را نیز بنویسید. الف) محبت را غایت نیست؛ از بهر آنکه محبوب را نهایت نیست ب) ظاهر درویشی، جامه ژنده است و موی سترده.	۱۳
۱	در بیت زیر واج آرایی «صامت» بیشتر محسوس است یا واج آرایی «مصوت»؟ واج هایی را که آرایه واج آرایی پدید آورده، مشخص کنید. خیزید و خز آید که هنگام خزان است باد خنک از جانب خوارزم وزان است	۱۴
۱	در بیت زیر « واج آرایی» و « واژه آرایی» را بیابید و جای آن ها را مشخص کنید. ما چون ز دری پای کشیدیم، کشیدیم امید ز هر کس که بریدیم، بریدیم	۱۵
۱	در بیت زیر میان کدام واژه ها آرایه تکرار (واژه آرایی) به چشم می خورد؟ زما نه قرعه نو می زند به نام شما خوشا شما که جهان می رود به کام شما	۱۶
۱	به سوالات زیر کوتاه پاسخ دهید. الف) ارزش موسیقایی کدام نوع سجع در سخن، بسیار است؟ ب) بدیع به چند دسته می شود؟ نام ببرید.	۱۷
۱	عبارت زیر را می توان مسجّع نامید؟ دلیل خود را بنویسید؟ بزرگان گفته اند: دولت، نه به کوشیدن است؛ چاره کم جوشیدن است.	۱۸
نقد و تحلیل نظم و نثر ( ۴ نمره)		
۲	در بیت «پس آنکه، مُرده کرد او خوشتن را / ز بیم جان، فرو افکند تن را» الف) کار برد دستور تاریخی در کدام واژه دیده می شود؟ ب) کدام کلمات در بیت بالا قافیه هستند؟	۱۹
۲	با توجه به سروده های زیر به پرسش ها پاسخ دهید. در کتاب آمد که در عهد قدیم چون به پایان بُرد کار آن سرا الف) در هنگام خواندن این شعر، از چه لحنی باید استفاده کنیم؟ ب) برای قلمرو زبانی، دو ویژگی در بیت های بالا به دست آورید. خانه ای می ساخت سقراط حکیم آمدند از ره، رفیق و آشنا	۲۰
بلندپرواز باشید. سمیه خامسی		



Limoona Education For All